นิทานเวตาล.... เรื่องที่ 14

นำเสนอเมื่อ : 21 พ.ย. 2552

นิทานเวตาล เรื่องที่ 14

พระราชาตวิกรมเสนเสด็จกลับไปยังต้นอโศก ปลดเวตาลลงจากกิ่งเหรียงขึ้นพระอังสา เดินย้อนกลับตามทางเดิม มาได้ครู่หนึ่งเวตาลก็กล่าวขึ้นว่า "ราชะ ดูพระองค์จะทรงเหน็ดเหนื่อยอยู่ ถ้ากระไรเพื่อมิให้ต้องเบื่อหน่ายเกินไปเพราะหนทางยังอยู่อีกไกล ข้าจะเล่าเรื่องสนุกให้ทรงฟังสักเรื่องหนึ่ง จะโปรดว่าอย่างไร" เมื่อเห็นพระราชาไม่ตอบ เวตาลจึงเล่าเรื่องนิทานดังนี้

มีเมืองใหญ่เมืองหนึ่งชื่อเมืองอโยธยา อันได้ชื่อว่าเป็นที่ประทับขององค์พระวิษณุเป็นเจ้าครั้งที่ทรงอวตารลงมาเกิดเป็นพระราม (ปรากฏเรื่องเรวาในนารายณ์อวตารปางที่ ๗) ผู้ทรงทำลายเหล่ารากษสให้พินาศย่อยยับไป (รากษสนั้นคือ ทศกัณฐ์กับพวกพ้อง) นครนี้มีพระราชาผู้เกรียงไกรทรงนามวีรเกตุเป็นผู้ครองอยู่ ในเมืองนั้นมีนายวาณิชมหาเศรษฐีผู้หนึ่งชื่อ รัตนทัตอุเป็นไวศยบุตรี (หัวหน้าของพ่อค้าทั้งหลาย) แห่งพ่อค้าทั้งปวง มีภรรยาชื่อ นันทยันตี และมีธิดาชื่อรัตนวดี ซึ่งเทพทั้งหลายประทานไหมาเกิดในตระกูลของคุณทั้งสอง นางรัตนวดีเจริญวัยขึ้นด้วยความพูมพักถนอมของบิดาและมารดา นอกจากมีสิริโฉมเป็นเลิศแล้วยังมีความเรียบร้อยนารีอีกด้วย ความงามของนางเป็นที่จับใจของบุรุษทั้งหลาย ฉะนั้นจึงมีผู้ชายมารักใคร่นางและสู่ขอนางเป็นภรรยา ไม่แต่เพียงบรรดาไวศยะตระกูลใหญ่ ๆ เท่านั้น แม้ราชาทั้งหลายก็หลงใหลใฝ่ฝันในตัวนางอยากจะได้เป็นชายาด้วยกันทั้งสิ้น แต่นางมิได้ปูลงใจรักใคร่บุรุษใดเลย ไม่ว่าจะเป็นใคร ตอเป็นองค์อินทรนางก็ไม่ปรารถนา และประกาศเจตนาของนางอยางเด็ดเดี่ยววา นางยินดีตายเสียดีกว่าจะคิดแต่งงานกับใคร พฤติกรรมของนางทำให้ไวศยะผู้บิดาบังเกิดความเศร้าใจ แต่ก็ไม่เคยขัดใจนางในเรื่องนี้ และขาวคราวของนางนั้นก็เป็นที่รู้กันทั่วไปทั้งนครอโยธยา

ในกาลนั้นปรากฏว่าพวกราษฎรชาวเมืองถูกโจรปล้นสะดมติดต่อกันบ่อย ๆ ประชาชนผู้เดือดร้อนจึงมาชุมนุมกันเรียกร้องต่อพระราชาวีรเกตุให้ช่วยเหลือ โดยกล่าวว่า

"ข้าแต่นถบดี พวกเราทั้งหลายมีความเดือดร้อนยิ่งนัก เพราะมีโจรมาปล้นแทบทุกคืน และเราก็จับมันไม่ได้ ขอพระองค์โปรดทรงช่วยเหลือด้วยเถิด"

เมื่อพระราชาได้ฟังคำร้องทุกข์ของราษฎร ก็สั่งให้วางยาม แต่งตัวปลอมเป็นชาวเมืองแยกย้ายกันไปเฝ้าในจุดต่าง ๆ เพื่อจับโจรมาลงโทษ แต่เวลาผ่านไปช้านานก็ยังจับโจรไม่ได้ การปล้นสะดมอันอุกอาจก็ยังเกิดขึ้นเป็นประจำทุกคืน ดังนั้นพระราชาจึงต้องปลอมพระองค์ออกไปดูเหตุการณด้วยพระองค์เองในคืนวันหนึ่ง

ขณะที่พระราชาทรงถือดาวุธต้อมมองมาถึงสถานที่แห่งหนึ่งในพระนครนั้น ก็เจอชายคนหนึ่งทำลับ ๆ ล่อ ๆ อยู่ข้างถนนข้างหน้า มีกิริยาชวนให้สงสัย เพราะเหลียวซ้ายแลขวาเลอาเลกเป็นพิรุธ พระราชาแลเห็นดังนั้นก็สะกดรอยตามไปทุ่ง ๆ ทรงรำพึงว่า "เจ้านี่คงจะเป็นโจรอย่างไม่ต้องสงสัยเลย มันกำลังมองหาทางเข้าบานเพื่อจะตีตูของยูองเบาอูาทรัพยุของชาวบานแน ๆ" คิดดังนี้แล้วก็ทรงเร่งฝีเท้าติดตามไปทันที ฝ่ายโจรเหลียวกลับมาเห็นเขาก็ถามว า "เจ้าเป็นใคร" พระราชาแสรงตอบว า "ขาเป็นโจรนะซิ" บุรุษนั้นได้ฟังก็กลาวว า "เหมาะทีเดียว ขาได้เพื่อนรวมทางของขาแล ว คือเจานี่เอง เพราะเจามีอาชีพอยาง เดียวกับขา ไปบานขาเถอะ ขายินดีตอนรับเจา"

เมื่อได้ยินโจรกล่าวดังนั้น พระราชาก็ตอบุตกลง และติดตามโจรไปยังที่อยู่ของมัน ซึ่งเป็นห้องใต้ดินอยู่ลึกเข้าไปในป่าแห่งหนึ่ง ห้องนั้นตกแต่งงดงามตระการตาด้วยของมีค่าราคาแพงทั้งสิ้น เมื่อกระทบแสงตะเกียงก็สะท้อนเป็นประกายระยิบระยับ ดูราวกับเป็นสวรรค์ใต้บาดาลอีกแห่งหนึ่งซึ่งพูดี (พูดีเป็นพญาอสูรตนหนึ่งเคยวากรานมนุษยและเทวดาจนสามารถตั้งตัวเป็นใหญ่ครอบครองทั ๓ โลก แต่ในที่สุดถูกพระนารายณอวตาลเป็นพราหมณเตี้ย (วามนาวตาร) มาปราบพลีถูกโลลงไปครองบาดาลอันเป็นเผมือนสวรรคใต้ดิน และได้รับคำมั่นสัญญาจากพระวิษณุว า ถาทำตัวดีตอไปภายหนาจะไหเป็นพระอินทร์อีกครั้ง) มิได้เป็นเจาของฉะนั่น

ฝ่ายพระราชา เมื่อเสด็จเข้าไปในนิวาสสถานของโจรแล้วก็ทรงแลดูโดยรอบ และนั่งลงบนพื้นที่ปูลาดด้วยพรมอันงามวิจิตร ในขณะที่นายโจรเดินหายเข้าไปในห้องชั้นใน มีนางทาสผู้หนึ่งเดินออกมาและกล่าวแก่พระราชาว า

"โอ วีระ ท่านเข้ามาในที่นี้ทำไม รู้ไหม ว่านี่เป็นปากแห่งมฤตยูแท้เทียว ขายคนที่ท่านตามมานี้เป็นมหาโจรจอมโหดคนหนึ่ง ประเดี๋ยวเขาออกมาจากห้อง เขาจะจัดการกับท่านอย่างไม่ต้องสงสัย ข้าขอเตือนท่านว า โจรคนนี้เป็นคนเจ้าเล่ห์แสนกล มีอุบายสารพัด จงรีบหนีไปโดยเร็วเถิด"

พระราชาได้ฟังดังนั้น ก็รีบเสด็จกลับวังทันที เมื่อถึงวังแล้วก็เรียกทหารมีผีมือพวกหนึ่งมาประชุม สั่งให้เตรียมพร้อมเพื่อรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น เมื่อเรียบร้อยแล้วก็ทรงนำทหารไปจุดซ่องทางเข้าสำนักโจรและเรียงรายล้อมเอาไว้ทุกด้าน ฝ่ายโจรเมื่อรู้ว่าสำนักถูกล้อมก็รู้ว่าความลับของตนแตกเสียแล้ว ก็รีงถลันออกมาต่อสู้อยางยอมตายดวายชีวิต

เมื่อนายโจรออกมาเผชิญหน้ากับกองทหาร ก็ร้ายมุนตร์อันศักดิ์สิทธิ์ป้องกันตนเอง และกวัดแว่งดาบพัษฉับลงทั่งวงขุงข้างขุาดกระเด็นแล้วพันขามาจนขาดสะบั้น จากนั้นก็เสด็ศรีษะทหารที่รุมล้อมด้วยอาวุธยั้นคมกริบ พระราชาและเห็นความอุกอาจกลาหาญของโจรโจณาจเชนนั้นก็กวัดแวงขรคาวุธดูพระทัดถปราดเขารับมือโจรทันที ทรงใช้ฝีมืออันชำนาญดดองแดลวจนโจรเสียทาทางยายหลังลงกับพื้น แลทรงเหยีบบรางมันไว จับมัดมือไขวหลังลากถูลูถูกังกลับวัง และให้รับทรัพย์สมบัติบรรดามีของโจรเข้าเก็บไว้ในท้องพระคลังหลวง ทรงพิจารณาวาโจรนั้นไดกอกรรมทำเข็ญต่อราษฎรมาแลวมากมาย จึงตัดสินให้ประหารชีวิตเสีย โดยเอาไปเสียบเสียในวันรุงขึ้น

เมื่อได้เวลาประหาร โจรก็ถูกมัดเดินไปตามท้องถนนพร้อมกับมีกองทหารรีวักลองเป็นจังหวะติดตามไป พวไปสูตะแลงแกงที่ประหาร ระหว่างทางที่ผ่านไป นางรัตนวดีลูกสาวเศรษฐีเปิดหน้าต่างปราสาทมองลงมา แลเห็นโจรหนุมมีร่วงอันเปรอะเปื้อนด้วยโลฮิตและมอมแมมไปด้วยฝุ่น ก็บังเกิดความสงสารและความพิศวาสในฉับพลัน นางจึงวิงเขาไปหาบิดาอยางรอนรนและกลวกระทืดกระหอบว า "ทานพอ ขวยขาดว ย ขาเห็นนายโจรถูกตระเวนผานไปเดี๋ยวนี้ ขารักเขา ขาเลือกเขาเป็นสามีแลว แตเขากำลังจะถูกนำไปสูตะแลงแกง พอตองเอาเงินไปไถ่ตัวเขาไหเป็นอิสระ ถาพอไมทำตามใจข้า ขาจะยอมตายพรอมกับเขาในวันนี้แหละ"

รัตนทัตต์เศรษฐีได้ฟังนางกล่าวก็ประหลาดใจ กล่าวว า

"ลูกเอ๋ย เจ้าเอาอะไรมาพูด แต่ก่อนนี้ผู้ชายทั้งรูปราม มีทรัพย์และมีคุณธรรมมากมายหลายคน มางอนง้อต่อเจ้าเลือกเขาเป็นสามี เจ้าก็ไม่ไยดี ปฏิเสธไปหมดทุกราย มาบัดนี้เจ้ากลับมาเลือกโจรต่ำช้าเป็นสามี เจ้าคิดอย่างไรเล่าลูกเอ๋ย"

ถึงแม้บิดาจะตัดค้านและเตือนสติมากมาย แต่นางก็ยืนกรานความปรารถนาของนางอย่างดื้อดึง และไม่ยอมเปลี่ยนใจ จนในที่สุดเศรษฐีก็ใจอ่อน รีบไปเฝ้าพระราชา ทูลขอไถ่ตัวนักโทษด้วยเงินจำนวนมหาศาลหลายร้อยโกฏิ แต่พระราชาก็ไม่ทรงฟัง เพราะโจรผู้นี้ได้ปล้นสะดมทรัพยสินราษฎรมาแลวเป็นมูลตามหาศาล และทำรายผูคนมามากมายนับไม่ถวน ยิ่งกวานั้นกวาจะจับมันมาได้พระองคตองเสียงเอาชีวิตเป็นเดิมพัน ดวยเหตุผลดังกลาวนี้จึงไมสามารถจะปลอยโจรไหเป็นอิสระได

เศรษฐีได้ฟังคำปฏิเสธจากพระราชาดังนั้น ก็เดินคอดกกลับมาบ้านด้วยความผิดหวัง นางรัตนวดีแจ้งว าบิดาทำงานไม่สำเร็จก็ประกาศยืนยันเจตนาของนางว า นางยินดีจะตายดาโจรหนุมไปปรโลกโดยไม่อาลัยต่อชีวิต ไม่ว าบิดาหรือญาติพี่น้องจะเกลี้ยกล่อมเพียงใดก็ตาม นางจัดแจงอาบน้ำแตงตัวแล้วขึ้นวอมีสี่ปทนางกันตรงไปสูสานประหารโดยดวน มีบิดามารดากับญาติติดตามไปดวยความเป็นหวง ตางคนตางเศราโศก เพราะรูวาคงจะไมได้พบหนานางอีกตอไป

ก่อนที่ขบวนของเศรษฐีจะเดินทางไปถึง นวยโจรก็ถูกเสียบประจานอยู่บนขาหยั่งแล้ว และลมหายใจกำลังแผ่วลงทุกทีใกล้จะถึงแก่ความตาย เมื่อเห็นนางรัตนวดีพร้อมด้วยกลุ่มผู้ติดตามเดินเข้ามายังลานประหารก็ประหลาดใจ จึงได้ถามจนทราบความจริงแล้วก็ร้องให้ต่อหน้าคนทั้งหลาย สักครู่หนึ่งก็เปลี่ยนเป็นหัวเราะแลวขาดใจตาย นางรัตนวดีตรงเขากอดวางของโจรด้วยความอาลัย แลวไหน้าโจรลงจากที่ประหาร พาไปยังกองไฟที่กอยึ้น วางวางโจรลงบนจิตกาธาน แลวชี้นไปนอนเคียงขางกันในหามกลางกองไฟอันลุกโชติชวงโดยรอบ

ทันใดนั้น องค์พระศิวะวิสุทธิเทพผู้ประทับอยู่ในสุสานโดยไม่มีใครมองเห็น ก็เปล่งเสียงดังได้ยินมาทางอากาศว า "อะไห เจ้าผู้เป็นปติวัตตำช่วมีโจภักดี ยากจะหาใครเสมอเหมือน เจ้าจงเลือกขอพรต่อข้าเถิด ข้าจะให้เจ้าสมความปรารถนาทุกประการ"

เมื่อนางรัตนวดีได้ยินสำเนียงทิพย์ดังนั้น ก็ยกมือกระทำอัญชลีดดอพระผู้เป็นเจ้า และทูลขอพรว า "ข้าแต่พระเมเทวร ปิดาของหม่อมฉันเป็นคนใจบุดขายที่จะสิบสกุล ขอปโรดประทานพรให้ท่านมีบุตรชายสักร้อยคนเถิด เพราะถ้าท่านไม่มีบุตรชาย และข้าสิ้นชีวิตไปแล้ว ท่านก็คงจะต้องตายตามหมอมฉันไปอยางแนนอน"

พระผู้ทัตจันทร์เป็นปิ่น (พระจันทรเศขร พระศิวะเอาพระจันทร์มาเสียบเป็นปิ่นปักพระเมาลี หลังจากยุติข้อพิพาทระหว่างพระจันทร์กับพระพฤหัสบดีเรื่องนางดาราแล้ว เพราะจะช่วยให้พระจันทร์ได้เข้าสู่เทวสภาอีกครั้งหนึ่ง) ได้ฟังคำนางก็สบพระทัยยิ่งนัก ตรัสว า

"เอาเถิด ข้าจะให้บิดาของเจ้ามีลูกชายร้อยคน จงขอพรอีกข้อหนึ่งเถิด เพราะหญิงที่ประเสริฐสุดอย่างเจ้าสมควรจะได้อะไรที่เจ้าเห็นสมควรอีก ข้าจะให้เจ้า"

เมื่อได้ฟังเทวดำรัสเช่นนี้ รัตนวดีโฉมงามจึงกราบทูลว า

"ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าสูงสุด หากจะทรงเมตตาแก่หม่อมฉันแล้วไซร้ ขอได้โปรดชุบชีวิตของสามีหม่อมฉันด้วยเถิด ให้เขาได้ดำรงชีวิตเป็นคนดีสืบไปชั่วกาลนาน"

เมื่อพระพิมภู (พระผู้มีความสุข เป็นพระฉายานามหนึ่งในจำนวน ๑,๐๐๐ นาม ของพระศิวะ) ได้ฟังถ้อยคำของนางก็ตรัสตอบมาโดยอากาศ อันใดร ๆ หาได้แลเห็นพระองค์ไม่ว า

"จงเป็นเช่นนั้นเถิด ขอให้สามีของเจ้าจงลุกออกมาจากกองไฟ และมีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง ขอให้เขาประพฤติตนเป็นคนดีสืบไป และให้พระราชาวีรเกตุยกโทษให้แก่เขาด้วยเถิด"

ทันใดนั้น นายโจรก็ลุกออกมาจากกองไฟ มีชีวิตและปราศจากบาดแผลทั้งปวงในร่างกาย เศรษฐีรีดนทัตต์แลเห็นภาพอัศจรรย์ที่นายโจรและธดาของตนรอดชีวิตมาทั้งคู่ บรรดาญาติทั้งหลายที่มาชุมนุม ณ ที่นั้นก็มีความพิศวงตื่นเต้นไปตามกัน เมื่อกลับเข้าในปราสาทที่พำนักแล้ว เศรษฐีก็จัดการเฉลิมฉลองเป็นการใหญ่ และทำพิธีบวงสรวงองค์พระศิวะที่โดประทานพรแกตนและวงศตระกูล ให้มีลูกชายเกิดมาถึงรอยคน พระราชาวีรเกตุก็เชนเดียวกัน แลเห็นว าโจรผู้มีฝีมือนั้นไดกลับตัวเป็นคนดีแลวก็โปรดให้เขามาเฝ้า ทรงแตงตั้งเป็นยอดขุนพลประจำกองทัพ และโปรดให้ทำพิธีแตงงานระหว างยอดขุนพลกับนางรัตนวดีอยางสมเกียรติ

ฝ่ายเวตาลผู้นั่งอยู่บนอังสาของพระเจ้าตวิกรมเสนเล่านิทานของตนจบลงแล้ว ก็ทูลถามปัญหาต่อพระราชา โดยคุกคามให้พระองค์ตระหนักในคำสาปอย่างที่เคยขู่มาแล้วทุกครั้งว า

"โอ ราชะ โปรดตอบหน่อยเถิดว า เหตุไดนายโจรผู้ถูกเสียบประจานนั้น เมื่อเห็นนางรัตนวดีและบิดาของนางเดินเข้ามาหา จึงแสดงอาการประหลาดคือ ร้องไหในตอนแรกและหัวเราะในตอนหลัง"

พระราชาได้ฟังก็ตรัสว า "นายโจรร้องไห้เพราะตระหนักในบุญคุณของเศรษฐีที่ยอมสละทรัพยุ์หลายสิบโกฏิเพื่อจะไถ่โทษตน ซึ่งน้ำใจเช่นนี้ตนหาได้มีโอกาสจะทดแทนได้ไม่ ส วนนางรัตนวดีนั้นเล่า ช างน่าชำนักที่นางมีโอกาสจะได้อภิเษกกับพระราชาทั้งหลาย แต่ก็กลับปฏิเสธไปหมด นางมาเลือกเราเด วยประโยชนอันใดเลา หัวใจของผูหญิงนี้หนอ ชางลึกลับซับซอนดังเขาวงกต ใครเลาจะเข าใจได

เมื่อพระราชาตรัสดังนี้ เวตาลผู้ทรงพลังก็ใช้มนตร์วิเศษของตน บันดาลกายหายวับไปกับตา ปล่อยให้พระราชาต้องเหน็ดเหนื่อยพระทัย เสด็จกลับไปยังต้นอโศกอีกครั้งหนึ่งเพื่อจับตัวมันมาไว้ที่พระอังสาตามเดิม